

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 263/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Kutlíkova 17, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 14 P 46/2013 a jeho rozsudkom z 11. júna 2014, ako aj postupom Krajského súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 24 CoP 90/2014 a jeho rozsudkom z 21. januára 2015, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKČIA] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 P 46/2013 a jeho rozsudkom z 11. júna 2014, ako aj postupom Krajského súdu Trnava (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 CoP 90/2014 a jeho rozsudkom z 21. januára 2015.

2. Sťažovateľ bol účastníkom konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti [REDAKOVANÉ] (zvýšenie výživného otca na maloleté deti), ktoré bolo vedené na okresnom súde pod sp. zn. 14 P 46/2013. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že okresný súd rozsudkom z 11. júna 2014 výživné stanovené rozsudkom č. k. 12 C 148/2009-83 z 15. decembra 2010 na maloletého [REDAKOVANÉ] z doterajších 45 € zvýšil na 90 € a na maloletého [REDAKOVANÉ] z doterajších 30 € zvýšil na sumu 60 €, ktoré je povinný otec (sťažovateľ) platiť k rukám matky maloletých spolu so súdom určenými splátkami na ročnom dlhu na výživnom. V ostatnej časti okresný súd svoj rozsudok z 15. decembra 2010 ponechal bez zmeny. Rozsudok okresného súdu z 11. júna 2014 napadol sťažovateľ odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 24 Cop 90/2014 z 21. januára 2015, ktorým „*rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zvýšenia bežného výživného a vo výroku o trovách konania potvrdzuje*“. V časti ročného výživného rozsudok zmenil.

3. Sťažovateľ uviedol, že postupom všeobecných súdov a ich namietanými rozsudkami došlo k porušeniu ním označených základných práv zaručených ústavou, práva zaručeného dohovorom, ako aj označených článkov ústavy (pozri body 1 a 5).

4. Podľa názoru sťažovateľa „*Okresný ani Krajský súd objektívne neskúmali a neposúdili jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, pretože keby tak urobili, zistili*

by, že sťažovateľ nie je v súčasnosti schopný uhrádzať súdom priznané zvýšené bežné výživné spolu s pravidelnými mesačnými splátkami ročného výživného...“.

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., právo na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru... a princíp predvídateľnosti rozhodnutí ako súčasť princípu právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 Ústavy..., postupom a rozhodnutím Okresného súdu..., sp. zn. 14 P/46/2013 zo dňa 11.06.2014 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu..., sp. zn. 24 Cop/90/2014-138 zo dňa 21.01.2015, porušené bolo.

Základné právo [REDAKOVANÉ]... na rovnosť občanov pred zákonom v zmysle čl. 12 ods. 1 Ústavy..., v spojení so zásadou rovnosti účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy..., postupom a rozhodnutím Okresného súdu..., zo dňa 11.06.2014 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu... zo dňa 21.01.2015, porušené bolo.

Základné právo [REDAKOVANÉ]... na uloženie povinnosti len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy..., postupom a rozhodnutím Okresného súdu... zo dňa 11.06.2014 a postupom a rozhodnutím Krajského súdu... zo dňa 21.01.2015, porušené bolo.

Ústavný súd... ruší rozhodnutie Krajského súdu... a rozhodnutia Okresného súdu... a vec vracia na ďalšie konanie Okresnému súdu...“ Súčasne požiadal o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia „vo výške 355,73 €“. Navrhol tiež, aby ústavný súd odložil „vykonateľnosť rozsudku Krajského súdu... zo dňa 21.01.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu... zo dňa 11.06.2014“.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľovu sťažnosť prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

10. V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.A

K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv postupom okresného súdu

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa mohol domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím mu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

12. O ochrane práv sťažovateľa, ktorých porušenie namietal vo vzťahu k postupu okresného súdu, mal právomoc rozhodovať (a aj rozhodol – pozri bod 2) v odvolacom konaní krajský súd. Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci

ústavného súdu preskúmať postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 P 46/2013 a jeho rozsudok z 11. júna 2014.

13. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených práv postupom okresného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu

14. Sťažovateľ ďalej namietal najmä porušenie svojho „základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru“ postupom krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

15. Ústavný súd už uviedol, že „predpokladom uplatnenia práva na spravodlivý proces, ktorý sa zaručuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, je nezávislosť a nestrannosť súdu. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru“ (napr. II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

16. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Podľa čl. 142 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach. Súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

17. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len

vtedy, ak by ním vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

18. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že vo veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 24 CoP 90/2014 z 21. januára 2015 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy, resp. dohovoru.

19. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z výsledkov v konaní vykonaného dokazovania a z neho vychádzajúcich právnych záverov. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd podrobne oboznámil podstatu skutkových a právnych záverov okresného súdu a odvolacej argumentácie sťažovateľa, vyjadrenia matky detí a tiež kolízneho opatrovníka. Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil takto:

„Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p.), oprávnenou osobou – účastníkom konania (§ 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§212 ods. 1 písm. A) v spojení s § 81 ods. 1 O. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolaniu otca maloletých detí nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je ho potrebné zmeniť len v časti zročného výživného.

Odvolačí súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok na určenie výživného, keď prvostupňový súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a na jeho základe dospel k správnym skutkovým zisteniam, nesprávne iba určil výšku výživného.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

V zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Odvolačí súd sa pridržiava odôvodnenia svojho uznesenia, ktorým už v danej veci rozhodoval, keď skorší rozsudok súdu prvého stupňa uznesením č. k. 24 CoP 18/2014-54 z 25. marca 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa viazaný

názorom odvolacieho súdu rozhodol novým rozsudkom, ktorý odvolací súd považuje za vecne správny.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, pričom preskúmané rozhodnutie i náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. vo veci samej odôvodnil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O. s. p., odvolací súd odkazuje na správne, podrobné a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Odvolacie argumenty otca sú tie isté, ktorými sa bránil pred súdom prvého stupňa a ktoré súd prvého stupňa pri svojom novom rozhodnutí zohľadnil, čiastočne akceptoval a svoje rozhodnutie i v tomto smere riadne odôvodnil. Napadnutým rozsudkom stanovené výživné je primerané s prihliadnutím i na to, že v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred všetkými inými výdavkami rodičov.

Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom rozsudkom súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ktorou došlo k zvýšeniu výživného, a výroku o náhrade trov konania, s použitím § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vo výroku vecne správne potvrdil.

K zmene napadnutého rozsudku muselo dôjsť len v časti zročného výživného, keď súd prvého stupňa pochybil, keď zročne výživné pre obe maloleté deti vyčíslil súhrnnou sumou predstavujúcou súčet zročného výživného pre mal. [REDACTED].

Tak ako sa výživné určuje a následne upravuje samostatne pre každú výživou oprávnenú osobu - (tu, maloletých), tak aj zročné výživné musí byť samostatne vyčísleného pre každého z nich. Z tohto dôvodu vychádzajúc z obsahu spisu a zistenie v akom rozsahu si otec doteraz plní vyživovaciu povinnosť súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 220 O.s.p. tak, že zročné výživné za dobu 01.10.2013 do 11.06.2014 pre mal. [REDACTED] v sume 376,50 Eur súd otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur,

ktoré splátky je povinný poukazovať spolu s bežným výživným k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Zročné výživné za dobu 01.10.2013 do 11.06.2014 pre mal. ■■■■■ v sume 251,- Eur súd otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 10,-Eur, ktoré splátky je povinný poukazovať spolu s bežným výživným k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Takouto zmenou petitu odvolací súd nezmenil ani výšku vyčísleného dlhu, ani výšku súdom prvého stupňa povolených splátok, ktoré výslovne odvolacími dôvodmi napadnuté neboli.“

20. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, nie sú celkom zjavne nelogické, a preto ich ani nemožno bez ďalšieho považovať za nelegitímne a právne neakceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ako aj obsahu relevantných dôkazov je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd považuje preto postup krajského súdu pri preskúvaní rozhodnutia okresného súdu za legitímny s ústavne – v nevyhnutnom rozsahu – korešpondujúcou mierou interpretácie na vec použitých zákonných ustanovení a vylučujúci porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

21. Na základe uvedeného ústavný súd v danej veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je svojvoľný. Podľa názoru ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného

súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

22. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s postupom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

23. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom krajského súdu a sťažovateľom namietaným porušením označených práv, sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Sťažovateľ súčasne namietal aj porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy: „*Všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní*“ (podľa odseku 2 citovanej právnej normy: „*Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi... za podmienok stanovených zákonom*“.).

25. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08, I. ÚS 369/2011) zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru (ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 47 ods. 3 ústavy), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Inak povedané, o prípadnom porušení týchto (uvedených) práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), resp. v spojení s ich porušením. Keďže namietaným rozhodnutím krajského súdu nebolo

porušené základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a ani právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 17), nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy.

26. Ustanovenie čl. 1 ods. 1 ústavy patrí medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky vyjadrujúce princíp právneho štátu a princíp právnej istoty.

Ustanovenie čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 ústavy sú všeobecnými ustanoveniami k základným právam upravenými ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou) adresovanými predovšetkým orgánom štátu pôsobiacim v normotvornej činnosti a významným aplikačným pravidlom ochrany základných práv a slobôd. Uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva. Ich porušenie možno namietat len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou). Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces označeným rozhodnutím krajského súdu (bod 23), nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto základných interpretačných, resp. aplikačných pravidiel.

27. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov, odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti (body 25 a 26) z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

28. Vzhľadom na to, že sťažovateľova sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jeho ďalšími návrhmi (uvedenými v bode 5) nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2015